
Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 25-05-2022 13:56

Sag nr. 2022 - 39630: Høringssvar naturplaner - MJY - Nordby Bakker

Modtaget via hjemmesiden den 25-05-2022 13:55:09

Kvitteringsnummer: vxq47ey4b3

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

28. april 2022
Side 1 af 7

Høringssvar fra Samsø Kommune til forslag til Natura 2000-planer for perioden 2022-2027

I medfør af lov nr. 541 af 24. juni 2005 med senere ændringer om forpligtende kommunale samarbejder er der den 6. november 2006 indgået aftale mellem Aarhus og Samsø kommuner om samarbejde indenfor bl.a. natur- og miljøområdet. Som led i aftalen har Aarhus Kommune, Natur og Miljø i samarbejde med Samsø Kommune, Teknisk forvaltning, udarbejdet dette høringssvar. Høringssvaret vil primært fokusere på temaer, hvor Samsø Kommune har bemærkninger eller særlige interesser.

I Samsø Kommune ligger to Natura 2000-områder: Område nr. 55 Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede, og område nr. 58 Nordby Bakker.

I det næste afsnit følger generelle bemærkninger, som gælder begge Natura 2000-planer. Herefter kommer kommentarer, som knytter sig specifikt til den enkelte plan.

Generelle bemærkninger

Samsø Kommune er enig i det overordnede mål, om at sikre Natura 2000-områdernes integritet og bidrage til opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter. Samsø Kommune er ligeledes overordnet enig i Natura 2000-planernes indsatsprogram samt at gennemførelse af planerne som udgangspunkt skal baseres på frivillige aftaler med lodsejere.

Samsø kommune bifalder at der arbejdes for større sammenhæng mellem naturområderne, mere robusthed, en sikring af den lysåbne natur, naturlig hydrologi og bedre levesteder for arter.

Samsø Kommune finder, at planerne er meget generelle og indeholder såvel målsætninger, indsatser og retningslinjer, der ikke er relevante for den konkrete plan. Det skaber usikkerhed om planens budskaber, og der bør derfor ske en frasortering af temaer, der er irrelevante, så den enkelte plan er mere målrettet det specifikke Natura 2000 område.

Fleere andre Natura 2000-planer indeholder en oversigt over virkemidler og Samsø Kommune undrer sig over at dette afsnit er udeladt i de to planer som vedrører Samsø.

Samsø Kommune er generelt enig i de konkrete målsætninger for Natura 2000-området. Samsø Kommune finder og bifalder også at der er åbnet op

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø
Aarhus Kommune

Natur

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Telefon: 89 40 44 00
Direkte telefon: [REDACTED]

E-mail:
naturogvandloeb@mtm.aarhus.dk
Direkte e-mail:

[REDACTED]

Sag: 22/036681-1
Sagsbehandler:

[REDACTED]

for en mulighed for at praktisere en forvaltning der giver plads til en større variation i naturen og dermed mere naturlige forhold for arterne.

28. april 2022
Side 2 af 7

Det fremgår af de konkrete målsætninger at fastholde andelen af naturtyperne i tilstandsklasse I og II og for naturtyper i lavere tilstandsklasser skal disse hvor det er muligt være i fremgang. Samsø kommune finder det mindre ambitiøst, at målet blot er at fastholde naturtyperne i tilstandsklasse I og II og søge at der for naturtyper i lavere tilstandsklasser skal være i fremgang hvis der er mulighed herfor. Det samme gælder for levesteder for arter der er omfattet af tilstandsvurderingssystemet.

Tilvejebringelse af øget viden og vejledning

Tilstrækkelig viden er en forudsætning for at kunne træffe de rette beslutninger om forvaltning af naturtyper og arter. Samsø Kommune bifalder derfor at staten arbejder på en national strategi for forvaltning af truede og rødlistede arter herunder en lang række direktivarter og vil fokusere på en opdatering af oversigt over naturtyper og arter.

Samsø Kommune vil også gerne kvittere for at Miljøstyrelsen opdaterer klapvejledningen og reviderer bestemmelserne for vildtreservatet Stavns Fjord samt at der i den kommende planperiode vil være et nationalt fokus på bl.a. at afsøge behov for og gennemføre udlæggelse af forstyrrelsesfrie zoner og fiskeriregulering. Det forventes i den sammenhæng, at disse lovbestemte reguleringer vil bidrage til opfyldelse af Natura 2000-planernes målsætninger.

Ifølge planforslagene skal der overordnet set foretages en bekæmpelse af invasive arter. Der mangler dog stadig viden om metoder til effektiv bekæmpelse af nogle af de invasive arter og problemarter, og Samsø Kommune opfordrer derfor til øget forskning på området og udvikling af operative bekæmpelsesmetoder.

Uden en tilstandsvurdering, som kvantificerer naturtilstanden i konkrete naturområder, er det vanskeligt at vælge og iværksætte de rette forvaltningstiltag. Samsø Kommune opfordrer på den baggrund staten til at udvikle metoder til tilstandsvurdering af de naturtyper, som i dag ikke kan tilstandsvurderes.

Økonomisk støtte til plejetiltag

I de generelle retningslinjer er der fokus på at vedligeholde de indsatser, som er udført i tidligere planperioder f.eks. ved genrydning, hvor der tidligere har været udført en Natura 2000-indsats. Samsø Kommune forudsætter i den sammenhæng at staten tilvejebringer et økonomisk grundlag for at udføre eksempelvis genrydning.

28. april 2022
Side 3 af 7

Der skal samtidig arbejdes for en hensigtsmæssig drift og pleje af de lysåbne terrestriske naturtyper. Størstedelen af disse naturområder er tilpasset og udviklet gennem mange års ekstensiv landbrugsdrift i form af husdyrgræsning og høslæt. Udviklingen indenfor det danske landbrug har medført, at der efterhånden er længere mellem græssende dyr på naturarealerne, og at høslæt hører til sjældenhederne. En naturlig konsekvens heraf er, at de lysåbne naturtyper gror til med dertilhørende tab af biologisk mangfoldighed.

Samsø Kommune vurderer derfor, at en grundforudsætning for Natura 2000-planernes målopfyldelse er, at de ekstensive driftsformer understøttes i en sådan grad, at det bliver økonomisk rentabelt for dem, der driver jorden. Der bør derfor være fokus på at udvikle støtteordningen til pleje af græs- og naturarealer. Samsø Kommune har haft lignende bemærkninger i tidligere høringsvar, men trods flere revisioner er kommunen fortsat betænkelig ved, om den nuværende ordning er tilstrækkelig til at opnå det antal frivillige aftaler, der er nødvendige for opfyldelsen af Natura 2000-planernes indsatsprogram. Samsø Kommune opfordrer ligeledes staten til at øge beløbsrammen til indsatsprogrammerne, således at støtteordningerne til naturpleje i endnu højere grad bliver incitamentsskabende og langtidsholdbare for de private lodsejere. Samsø Kommune ønsker en præcisering af, at kommunen ikke er ansvarlig for manglende indsats, der skyldes manglende frivillige aftaler med private lodsejere. Samsø Kommune opfordrer staten til at inddrage kommunen i den overordnede prioritering af støtte til naturpleje eller som minimum, at kommunen orienteres / høres i forbindelse med konkrete ansøgninger / projekter.

Invasive arter

Invasive arter som rynket rose, kæmpe-bjørneklo, bjergfyr og engelsk vadegræs findes i naturtyperne, som udgør udpegningsgrundlaget for Samsøs Natura 2000-områder. Samsø Kommune vil derfor gerne kvittere for, at begge forslag til Natura 2000 planer fortsat har fokus på de invasive arter.

I de områdespecifikke retningslinjer anføres det, at der skal iværksættes en bekæmpelse af invasive arter med fokus på arealer, hvor der er mere end 10% dækning af invasive arter. Samsø Kommune forudsætter i den forbindelse, at der i forbindelse med DUT-forhandlingerne og landbrugsstøtteordningerne afsættes de nødvendige midler til at løfte opgaven.

Samsø Kommune har ikke en opgørelse over dækningsgraden af invasive arter. Det fremgår af basisanalysen, at dækningsgraden fremgår af Novanadata. Samsø Kommune vil gerne opfordre staten til at fremstille et nationalt kort, som viser arealer med dækning over 10%.

For at bekæmpe arterne er det desuden kommunens anbefaling til staten, at lovgivningen ændres, således at udplantning af samtlige invasive arter fremadrettet forhindres.

28. april 2022
Side 4 af 7

Bekæmpelse af alle andre arter end kæmpe bjørneklo forudsætter med den nuværende lovgivning en frivillig aftale med lodsejer. Staten opfordres til at overveje at ændre lovgivningen på området, så der skabes incitament til at bekæmpe de øvrige invasive arter indenfor såvel som udenfor Natura 2000-områderne. Det kunne eksempelvis undersøges, om "Bjørneklo-bekendtgørelsen" kan udvides til at gælde andre invasive arter.

Et alternativ eller supplement til lovgivningen kunne være en tilskudsordning der kunne give et økonomisk incitament til at bekæmpe invasive arter.

Øvrige bemærkninger

Samsø Kommune opfordrer staten til at sende de endeligt vedtagne Natura 2000-planer direkte til hver enkelt berørt lodsejer indenfor Natura 2000-områderne for at sikre en god og inddragende dialog. Ved samme lejlighed bør staten informere alle lodsejere om gældende regler (f.eks. anmeldeordningen) indenfor Natura 2000-områder samt informere om det forestående arbejde med handleplaner og naturpleje.

Samsø Kommune finder det vigtigt at sikre varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne og den biologiske mangfoldighed. Det er derfor kommunens målsætning, at beskyttede naturområder registreres løbende samt at der føres løbende tilsyn områderne. Samsø Kommune arbejder ligeledes for at forbedre eksisterende natur vha. pleje med eget dyrehold – både på egne arealer – og i høj grad også i samarbejde med Naturstyrelsen og private lodsejere.

Samsø Kommune vil derfor gerne understrege, at naturen udenfor Natura 2000-områderne er meget vigtig. Den bidrager til den samlede biodiversitet, øger naturens robustheden og fungerer som spredningskorridorer mellem Natura 2000-områderne. Staten opfordres derfor til at skabe nogle attraktive, langtidsholdbare støtteordninger til naturpleje for private lodsejere – også udenfor Natura 2000 områderne.

På de stejleste kystskrænter på Samsø er naturpleje meget vanskelig og visse steder er afgræsning ikke mulig. Det betyder at målsætningerne kan være vanskelige at opfylde for de allermest skrånende kystskrænter. Dette bør indgå i vurderingerne af målsætningerne i Natura 2000-planerne.

Natura 2000-område nr. 55, Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede

28. april 2022
Side 5 af 7

Tilstanden af levesteder for fugle

Omkring tilstandsvurderingen af levesteder for fugle bemærker Samsø Kommune, at Besser Rev er i god tilstand som levested for dværgterne, men moderat tilstand for splitterne og havterne. De samme presfaktorer nævnes ved de 3 arter. Hvis tilstanden vurderes forskelligt pga. differentierede miljøkrav for de enkelte arter, vil det være nyttig viden i arbejdet med at forbedre levestedernes kvalitet og måske en forudsætning for ikke at forbedre vilkårene for en art på bekostning af en anden.

Det fremgår af de specifikke retningslinjer, at 75% af levestederne for havterne og klyde skal have tilstanden høj eller god. Det fremgår samtidig af tilstandsbeskrivelsen, at 11 af 13 levesteder er i tilstanden høj eller god. Det vækker Samsø Kommunes undren, at der fastsættes et tilstandsmål, som er lavere end den eksisterende tilstand.

Tilstanden af naturtyper

Det bemærkes at næringsstoftilgængeligheden er for høj på 6120 på Hjortholm. Det konkrete sted tilføres næringsstoffer udelukkende fra havet og fra luften. Samsø Kommune har ikke kendskab til næringsstofkilder, som kommunen har mulighed for at regulere.

Natura 2000-område nr. 55 er specielt udpeget for at beskytte marine naturtyper, kystnatur samt de tilknyttede arter. Der er kortlagt i alt 4.761 ha med marine naturtyper.

Det fremgår af de konkrete målsætninger for de marine naturtyper, at tilstand og areal skal være stabil eller i fremgang mod tilstandsklasse I-II. Uden et tilstandsvurderingssystem er det en vanskelig opgave at afgøre om naturtyperne udvikler sig i retning af mål opfyldelse. Særligt i det konkrete Natura 2000-område, hvor de marine naturtyper er bærende for udpegningen, er dette problematisk.

Det anføres i de område specifikke retningslinjer, at der skal gennemføres grundlæggende indsats på hedearealer med henblik på forbedring af naturtilstanden. I tilstandsbeskrivelsen angives samtlige hedearealer i Natura 2000-området at være i god tilstand. Samsø Kommune har derfor brug for at vide, hvad der menes med "grundlæggende indsats".

Invasive arter

28. april 2022
Side 6 af 7

Det fremgår af basisanalysen af Natura 2000-området at: *"Naturtilstanden for de lysåbne naturtyper er samlet set overvejende god (53 %) eller høj (23 %) men der er også arealer i moderat tilstand (21 %) og kun meget lidt i dårlig tilstand (2,5 %). Den gode naturtilstand skyldes og næsten ingen invasive arter."* Omvendt fremgår det af de område specifikke retningslinjer, at der skal *"...iværksættes bekæmpelse af invasive arter på 32 ha med fokus på arealer med en kortlagt en forekomst af invasive arter på over 10%.*

I basisanalysen nævnes det ikke, at nogen af de kortlagte naturarealer skulle have 10% dækning af invasive arter. Det ville være en stor hjælp, hvis Samsø Kommune havde adgang til en oversigt over arealer, hvor staten har identificeret de 32 ha.

Natura 2000-område nr. 58, Nordby Bakker

Tilstanden af Naturtyper

Naturtilstanden på de lysåbne naturtyper er på ca. 374 dele af arealet god eller høj mens det resterende er moderat eller ringe. Andelen i kategorien høj er øget fra 7 – 15 %. Hvilket betyder at der samlet set er sket en forbedring af forholdene. Dette skyldes primært at der er sket en øget græsning på arealerne.

Gennem de senere år og efter den seneste kortlægning er der iværksat en yderligere plejeindsats indenfor Natura 2000 området Nordby Bakker. Herunder er der gennemført yderligere hegning særligt af overdrevstyperne kalkoverdrev (6210) og overdrev (6230). Samtidig er hegningen ved Krage-mosen og de omkringliggende naturtyper øst herfor udvidet.

Den største trussel er tilgroning i høj og middelhøj græsvegetation samt tilgroning med vedplanter.

Generelt er naturtilstanden i naturområderne forbedret siden den forrige kortlægning og Samsø kommune har siden seneste kortlægning iværksat en yderligere plejeindsats på arealerne primært med nye græsningsprojekter. De kystnære naturtyper rummer nogle fysiske udfordringer idet der indgår en del stejle kystskrænter. Visse steder er skrænterne så stejle at de er umulige at iværksætte en pleje herpå.

I basisanalysen er et af områdets trusler angivet som uhensigtsmæssigt hydrologi. Nordby bakker indeholder to grundvandsafhængige naturtyper nemlig tidvis våd eng og rigkær, der tilsammen udgør ca. 3 ha. Begge områder er beskrevet som områder med god tilstand, naturlig hydrologi og kun

moderat tilgroning som følge af græsningen på arealerne. Det undrer Samsø kommune, hvor den u hensigtsmæssige hydrologi for området våde naturtyper findes.

28. april 2022
Side 7 af 7

Invasive arter

Invasive arter som rynket rose udgør i visse områder en betydelig trussel for den lysåbne natur på Samsø. Samsø kommune vil derfor gerne kvittere for en målrettet indsats mod bekæmpelse af disse arter.

I de områdespecifikke retningslinjer er der anført et konkret mål om, der skal iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på ca. 2 ha. Bekæmpelsen skal prioriteres på de arealer, hvor der er mere end 10% dækning af invasive arter.

Samsø Kommune finder det samtidig mangelfuldt, at den specifikke retningslinje om bekæmpelse af invasive arter på 2 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10 % dækning ikke er ledsaget af en angivelse af hvor de 2 ha er kortlagt. Det ville være en stor hjælp, hvis Samsø Kommune havde adgang til en oversigt over arealer, hvor staten har identificeret de 2 ha.

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Aarhus Kommune i samarbejde med Samsø Kommune
Afsenders e-mailadresse	naturogvandloeb@aarhus.dk
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Kommunal myndighed
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Nordby Bakker
Områdenummer	58
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	
Målsætninger	
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	✓
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	
Skriv høringssvar	Høringssvaret omfattet kommentarer til denne plan (N58) og N55.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Høringssvar Samsø Kommune.pdf

Indsendt 25-05-2022 13:55. Kvitteringsnummer VX-Q47-EY-4B3.